

Sygn. akt III RC 32/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy w Pisz III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Mariusz Popławski

Protokolant st. sekr. sądowy Irena Maciuk

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2017 roku w Pisz

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletnich A. P. i M. P. zastąpionych przez ustawową przedstawicielkę E. J.

przeciwko R. P.

o podwyższenie alimentów

I. Zasądza od pozwanego R. P. na rzecz małoletnich powodów A. P. oraz M. P. alimenty w kwocie po 550 (pięćset) złotych miesięcznie łącznie w kwocie 1100 (tysiąc sto) złotych , płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów E. J. , poczynając od dnia 1 marca 2017 roku, w miejsce alimentów ustalonych w ugodzie zawartej przed Sądem Rejonowym w Szczytnie VIII Zamiejscowym Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich z siedzibą w P. dnia 26 września 2013 roku w sprawie VIII RC 204/13, w kwocie po 400 złotych miesięcznie.

II. W pozostałym zakresie powództwo oddała.

III. Nie obciąża stron opłatami sądowymi.

IV. Zasądza od pozwanego R. P. na rzecz małoletnich powodów A. P. oraz M. P. zastąpionych przez ustawową przedstawicielkę E. J. kwotę 756 (siedemset pięćdziesiąt sześć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

V. Wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 32/17

UZASADNIENIE

W dniu 17 lutego 2017 r. małoletni A. P. i M. P., zastąpieni przez przedstawicielkę ustawową E. J., wnieśli o podwyższenie alimentów ustalonych ugodą zawartą w dniu 26 września 2013 r. przed Sądem Rejonowym w Szczytnie VIII Zamiejscowym Wydziale Rodzinnym i Nieletnich z siedzibą w P. w sprawie o sygn. akt VIII RC 204/13, na rzecz każdego z małoletnich powodów w kwocie po 400 złotych miesięcznie, do kwoty po 1.100 złotych miesięcznie na rzecz każdego z nich, łącznie do kwoty po 2 200 złotych miesięcznie, płatnej do rąk matki małoletnich powodów począwszy od 01.03.2017r.

W uzasadnieniu pozwu przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów podniosła, że od daty ustalenia ostatecznych alimentów sytuacja w zakresie potrzeb małoletnich uległa znacznej zmianie. Zmieniło się również w istotny sposób położenie majątkowe matki małoletnich dzieci. Obecnie dzieci uczą się w klasach III i V szkoły podstawowej. Oznacza to wzrost kosztów koniecznych do utrzymania i wychowania małoletnich. Niezbędne będzie przeznaczenie środków

pieniężnych m.in. na korepetycje, posiłki w szkole. Zwiększyło się również zapotrzebowanie małoletnich w zakresie odzieży oraz wyjazdów na obozy żeglarskie. Dzieci rozwijają tę pasję. Ponadto, małoletnia córka bardzo często choruje na anginę, co powoduje konieczność zapewnienia leków. Małoletni syn wymaga corocznych wizyt u kardiologa w Ł.. Obecnie matka małoletnich nie jest w stanie zapewnić odpowiednich środków, gdyż jest po czterech operacjach na kręgosłup (ostatnia 10.10.2016 r.) i przebywa na rencie chorobowej.

Pozwany R. P. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu podniósł, że powódka uzasadniając powództwo o podwyższenie alimentów wskazuje jedynie na okoliczność rozwoju fizycznego dzieci i nauki uprawianych. W ocenie pozwanego trudno jest uznać, że nastąpił tak istotny rozwój fizyczny dzieci, aby uzasadniał zmianę wysokości alimentów – zwłaszcza, że powódka domaga się zwiększenia o prawie 300 % dotychczasowej wysokości. Wskazał, że matka nie musi już kupować podręczników do szkoły, gdyż są one dostępne za darmo w szkole. Powódka nie wskazuje przy tym jakie konkretne wydatki wzrosły od chwili wydania ostatniego orzeczenia przez Sąd Rejonowy. Trudno również oczekiwać od pozwanego, aby w chwili obecnej gdy jest osobą bezrobotną na zasiłku był w stanie sprostac wszystkim wydatkom według matki dzieci. Pozwany stara się jak może pomagać w wychowaniu dzieci. Opłaca korepetycje, opłaca rachunki za telefon dla obojga dzieci, dokłada się dodatkowo do zakupu niezbędnych artykułów szkolnych, oraz ubrań. Przez utratę pracy jest w stanie jedynie świadczyć renty alimentacyjne w kwocie po 400 zł na każde dziecko i nadal wspierać swoje dzieci poprzez dobrowolne zakupy i opłacanie rachunków telefonicznych i korepetycji. Pozwany podał, że nie jest w stanie łożyć alimentów w wyższej wysokości. Już na obecne alimenty zaciągnął kredyt konsumpcyjny na kwotę 13.000 zł w banku. Skoro więc pozwany nie jest w stanie sam regulować alimentów w dotychczasowej wysokości to tym bardziej nie będzie w stanie sprostac obowiązkowi łożenia wyższych alimentów. Co do stanu zdrowia M. faktycznie rodzice raz w roku jeżdżą z nieletnim do kardiologa dziecięcego w Ł. ale to pozwany zawozi go na własny koszt do lekarza płaci za wizytę. Małoletni nie musi uczęszczać na żadne z tego tytułu rehabilitacje ani przyjmować leków.

Sąd ustalił, co następuje:

Ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Szczytnie w dniu 26 września 2013 roku w sprawie VIII RC 204/13 pozwany R. P. zobowiązał się do płacenia na rzecz małoletnich powodów M. P. i A. P. alimenty w kwocie po 400 (czterysta) złotych miesięcznie, łącznie w kwocie 800 złotych, płatne z góry do dnia 10 – ego każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w terminie płatności którejkolwiek z rat, do rąk ustawowej przedstawicielki małoletnich powodów E. J., poczynając od dnia 1 października 2013 r. Postanowieniem z dnia 26 września 2013 r. Sąd Rejonowy w Szczytnie VIII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w P. nadał klauzulę wykonalności powyższej ugodzie.

(dowód: ugoda k. 16, postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności zawartej ugodzie k. 18 akt sprawy VIII RC 204/13)

Małoletnia A. P. była wówczas w wieku 7 lat, a małoletni M. P. 6 lat. A. chorowała na refluks żołądkowo – przełykowy. W związku z tym miała przepisane lekarstwa i stosowane były diety. Lekarstwa kosztowały ok. 100 zł. Rodzice małoletnich R. P. i E. J. mieszkali razem. Wspólnie prowadzili gospodarstwo domowe. Przedstawicielka ustawowa powodów przebywała wówczas na zwolnieniu lekarskim po przebytej operacji na kręgosłup. Pozwany natomiast rozpoczął wówczas pracę na okres próbny na złomowisku i osiągał z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości ustawowo zagwarantowanego minimalnego wynagrodzenia za pracę. Wcześniej pracował dorywczo i zarabiał ok. 1.200 zł miesięcznie.

(dowód: informacja o numerze ewidencyjnym PESEL powodów k. 8 – 9, odpisy skrócone aktów urodzeń małoletnich powodów k. 3 – 4 z akt sprawy o sygn. VII RC 204/13 k.15)

Obecnie dzieci uczą się - M. w klasie III, a A. w klasie V szkoły podstawowej. M. leczy się kardiologicznie. W związku z powyższym raz na 1,5 roku jest diagnozowany w (...) Centrum Medycznym Sp. z o.o. Poradni Kardiologicznej dla dzieci. Rodzice małoletnich nie mieszkają razem od 25 lipca 2016 roku. Pozwany wyprowadził się. E. J. mieszka razem

z dziećmi w mieszkaniu stanowiącym własność Gminy P.. Czynsz za mieszkanie wynosi 262,43 zł. Przedstawicielka ustawowa małoletnich ponosi koszty związane z utrzymaniem mieszkania. Za media (tj. ogrzewanie i wodę) w miesiącu lutym i kwietniu zapłaciła 445,75zł. Za prąd płaci miesięcznie po 272,37zł. Opłata za Internet wynosi 84,00 zł., abonament za telefony córki i E. J. łącznie 85,00zł. Telefon syna opłaca pozwany. E. J. za obiady syna płaci 48,00 zł miesięcznie. W marcu obiady kosztowały 89,00 zł. i jest to uzależnione od dni roboczych. Wyżywienie dzieci wynosi około 500,00 zł. miesięcznie, ubrania i bielizna osobista ok. 350,00zł. E. J. była z dziećmi na feriach zimowych za które zapłaciła 1200,00 zł. za same noclegi. Dodatkowo na wyżywienie i atrakcje dla dzieci wydała ok. 1000,00zł. Ponadto, kobieta spłaca kredyt, przy czym miesięczna rata kredytu wynosi 447,67zł. Kredyt jest zaciągnięty w roku 2015 do roku 2025 roku. Był to kredyt konsumpcyjny. Dzieci uczęszczają na żeglarstwo i przedstawicielka ustawowa zobowiązana była uiścić jednorazową kwotę w wysokości 340,00zł. za licencję na dwoje dzieci. Licencja jest ważna przez rok. Matka opłacała również po 70,00 zł. rocznie na dziecko na (...), chodzi o publikowanie wyników. Ponadto, co miesiąc płaci po 25,00 zł. opłaty klubowej. A. P. ma wycieczkę klasową w czerwcu za którą koszt wynosi 320,00zł. Koszt wycieczki syna to 350,00zł. Do końca kwietnia 2017 roku kobieta była na rencie i decyzją ZUS otrzymywała z tego tytułu świadczenie w wysokości 759,13 zł miesięcznie. W dniu 5 maja 2017 roku była na komisji i czeka na kolejną decyzję ZUS w sprawie renty. Ma drugą grupę niepełnosprawności i pracę może podjąć w warunkach chronionych. Jest po czterech operacjach kręgosłupa. Była w przeszłości zatrudniona w sklepie jako sprzedawca- magazynier ale z uwagi na ból kręgosłupa została skierowana na rentę. Przedstawicielka ustawowa ma przyznany zasiłek rodzinny w kwocie 260,00zł. z MOPS. Oprócz tego pozwany płaci jej alimenty na dzieci w łącznej wysokości 800 zł miesięcznie. Oprócz alimentów pozwany opłaca córce korepetycje z matematyki w wysokości po 30 zł. tygodniowo. E. J. płaci za korepetycje z matematyki w czwartki po 30 zł.

(dowód: zeznania E. J. k. 32 – 32v.; decyzja z ZUS o przeliczeniu renty k. 5, orzeczenie komisji lekarskiej z dnia 30 stycznia 2017 r. k. 7; skierowania na zabiegi fizjoterapeutyczne k. 8, informacja specjalisty kardiologa k. 9, dowód przelewu raty kredytu k. 10; przelew na rzecz (...) S.A. za energię elektryczną i dowód opłaty za obiady dla syna k. 11; przelew na rzecz NC + k. 12; przelew na rzecz P. k. 12v.; przelew czynszu na rzecz (...) Sp. z o.o. k. 13; orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 30)

R. P. aktualnie zarejestrowany jest jako osoba bezrobotna i utrzymuje się z zasiłku dla osób bezrobotnych. Pozwany spotyka się z dziećmi co drugi tydzień w weekendy. Pozwany płaci w swoim aktualnym miejscu zamieszkania za prąd około 30 zł miesięcznie. Stołuje się u rodziców. Płaci alimenty na dzieci w łącznej kwocie 800,00zł. Uiszcza opłatę za telefon syna średnio ok. 30,00zł. miesięcznie oraz za korepetycje córki ok. 120,00zł. miesięcznie.

(dowód: zeznania pozwanego k. 32v.)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymywać się samodzielnie. Tak, więc od chwili urodzenia zobowiązani są do dostarczania dzieciom środków utrzymania i wychowania.

Z przepisu powyższego wynika, że rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko jest w stanie utrzymać się samodzielnie i nie pozostaje w niedostatku lub posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie jego kosztów utrzymania lub wychowania. We wszystkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek utrzymania dziecka, ograniczony tylko ich możliwościami zarobkowymi i majątkowymi.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro).

Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumie się takie potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiednio do wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Rodzice są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej,

leczenia w razie choroby), jak i duchowych i kulturalnych, także środki wychowania i kształcenia według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku.

Przez możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane, lecz także zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Zgodnie z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego, w tym podwyższenia, obniżenia lub uchylecia alimentów.

Rozstrzygnięcie oparte na podstawie art. 138 kro polega na porównaniu stanu istniejącego w dacie ustalenia poprzednich alimentów ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich zmianie.

Od daty ustalenia w drodze umowy ostatnich alimentów upłynęły niespełna cztery lata. Niewątpliwie zatem wzrosły usprawiedliwione potrzeby małoletnich powodów. Wiąże się to z ich dorastaniem i przede wszystkim kształceniem. Małoletni, którzy w dacie zawierania ugody mieli 6 i 7 lat oraz pozostawali pod opieką obojga rodziców, obecnie uczęszczają do klasy III i V szkoły podstawowej. M. ma wykupione obiady za kwotę ok. 48 zł średnio miesięcznie. Nadto, chłopiec wymaga leczenia kardiologicznego, co wiąże się z okresowym wyjazdem do specjalistycznego ośrodka w Ł. na badania (średnio raz na 1,5 roku). Dodatkowo, dzieci rozwijają swoją żeglarską pasję, co wiąże się z wygenerowaniem kolejnych kosztów: jednorazowo 340,00zł za roczną licencję na dwoje dzieci, 70,00 zł. na (...) i po 25,00 zł. tytułem opłaty klubowej. Dzieci uczestniczą w wyjazdach na wycieczki szkolne. A. P. uczęszcza na płatne korepetycje, przy czym koszty dodatkowych lekcji rodzice pokrywają solidarnie, po 30 zł. Podobnie rzecz się ma w odniesieniu do telefonów dzieci, przedstawicielka ustawowa płaci za telefon córki, natomiast pozwany uiszcza opłatę za abonament telefoniczny syna.

Podkreślić należy, że małoletni powodowie z racji wieku zdani są wyłącznie na pomoc swoich rodziców. To wyłącznie od ich woli i możliwości zależy dalszy rozwój małoletnich oraz zaspokojenie ich usprawiedliwionych potrzeb.

Sytuacja matki małoletnich powodów w zasadzie nie uległa zmianie. E. J. nadal jest osobą chorą, po operacjach kręgosłupa. Kobieta z przyczyn zdrowotnych nie może podjąć zatrudnienia. Utrzymuje siebie i dzieci z zasiłku rodzinnego, alimentów i świadczeń pomocy społecznej. Sama ponosi koszty związane z utrzymaniem mieszkania (opłaty za czynsz, media, Internet). Nie jest w stanie sama sprostać ciągle rosnącemu wydatkom związanym z utrzymaniem i wychowaniem dzieci. Dzieci rosną, a wraz z tym wydatki związane z ich utrzymaniem, co jest bezsporne. Sąd uznał, że przedstawicielka ustawowa należycie i rzetelnie przedstawiła oraz udowodniła wydatki związane z utrzymaniem i wychowaniem dzieci. Wszystkie wydatki należało zakwalifikować jako w pełni zasadne i usprawiedliwione. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż rodzice małoletnich powodów nie są zobowiązani do zaspokajania finansowych potrzeb dzieci w częściach równych. Zgodnie z treścią art. 135 § 2 kro, wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. Małoletni powodowie aktualnie (w przeciwieństwie do stanu przy zawieraniu ugody) znajdują się pod bezpośrednią opieką matki, która sama czyni starania o ich rozwój umysłowy i fizyczny, co wiąże się z nakładem osobistej pracy wychowawczej. W tej sytuacji ciężar finansowy utrzymania dzieci powinien spoczywać przede wszystkim na pozwanym.

Pozwany R. P. jest osobą bezrobotną, z prawem do zasiłku. Wcześniej zatrudniony był w ramach prac interwencyjnych.

Okoliczności powyższe nie zwalniają jednak pozwanego z łżenia na utrzymanie i wychowanie małoletnich powodów. Mają natomiast wpływ na ustalenie wysokości alimentów, co Sąd uwzględnił, oddalając powództwo ponad kwotę 550 złotych na rzecz każdego dziecka. Pozwany podejmując konkretne decyzje życiowe, powinien mieć na uwadze, że ma na utrzymaniu małoletnie dzieci, którym musi zapewnić środki finansowe. Małoletni powodowie nie są w stanie utrzymać się samodzielnie i to na rodzicach ciąży obowiązek dostarczenia im środków utrzymania i wychowania.

Powódka nie udowodniła, że pozwany osiąga jakikolwiek inny dochód poza zasiłkiem dla osób bezrobotnych, tymczasem zgodnie z treścią art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Z zeznań pozwanego wynika, że wcześniej pracował w ramach prac interwencyjnych. Z akt sprawy VIII RC 204/13 wynika natomiast, że nawet wówczas, gdy pozwany zamieszkiwał jeszcze wspólnie ze swoją rodziną to jego dochody oscylowały w okolicach ustawowo zagwarantowanego wynagrodzenia minimalnego.

Zważywszy na wiek i doświadczenie pozwanego w pracy na różnych stanowiskach, uznać należy, że pozwany ma możliwości zarobkowe i przy dołożeniu należytej staranności jest w stanie znaleźć zatrudnienie, w tym zatrudnienie dodatkowe, w miejscu zamieszkania lub poza nim, które pozwoli mu na wywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego. Nie stoi temu na przeszkodzie również stan zdrowia pozwanego, który w przeciwieństwie do ustawowej przedstawicielki małoletnich nie został uznany za niezdolnego do pracy.

Nadto należy podnieść, że matka małoletnich powodów ma ograniczone możliwości zarobkowe, jest bowiem osobą chorą, pozostającą na rencie z ZUS.

Mając powyższe na uwadze Sąd, w oparciu o przepis art. 138 kro, art. 133 § 1 kro i art. 135 § 1 i § 2 kro, alimenty ustalone ugodą z dnia 26 września 2013 r. przed Sądem Rejonowym w Szczytnie VIII Zamiejscowym Wydziale Rodzinnym i Nieletnich z siedzibą w P. w sprawie o sygn. akt VIII RC 204/13 od pozwanego R. P., z dniem 1 marca 2017 roku, to jest zgodnie z żądaniem pozwu w niniejszej sprawie, podwyższył do kwoty po 550 złotych miesięcznie na rzecz każdego z małoletnich powodów, łącznie do kwoty po 1 100 złotych miesięcznie, pozostawiając termin i sposób płatności alimentów bez zmian, zaś w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

W ocenie Sądu alimenty w tej wysokości są adekwatne do wieku i usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów oraz możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

Biorąc pod uwagę stan majątkowy pozwanego Sąd uznał, że obciążenie go opłatami sądowymi mogłoby utrudnić mu realizację obowiązku alimentacyjnego i w związku z tym pogorszyć sytuację materialną małoletnich powodów, dlatego też w oparciu o przepis art. 102 kpc nie obciążył pozwanego opłatami sądowymi, od uiszczenia których małoletni powodowie zwolnieni byli z mocy prawa.

Sąd zasądził od pozwanego R. P. na rzecz małoletnich powodów A. P. oraz M. P. zastąpionych przez ustawową przedstawicielkę E. J. kwotę 756 (siedemset pięćdziesiąt sześć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Orzekając w ten sposób sąd kierował się zasadą ogólną wyrażoną w art. 98 § 1 kpc.

Wyrokowi w punkcie zasądzającym alimenty sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.